

Utveckla
dokumentations-
material som stöd
för tolkning och
analys av barns
språkutveckling på
vetenskaplig grund

Karin.Alnervik@ju.se

(För)skolenära forskning eller praktiknära forskning

Är starkt kopplad till lärarnas professionella kunskapsbas

Förskola på vetenskaplig grund

För att utveckla och förbättra undervisningen

Förskola på vetenskaplig grund?

Vetenskaplig grund – samlade resultat

Vetenskapligt förhållningssätt – processer, attityder

Vetenskaplig grund

“att kritiskt granska, pröva och sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang.” (Skolverket, 2013, s. 10).

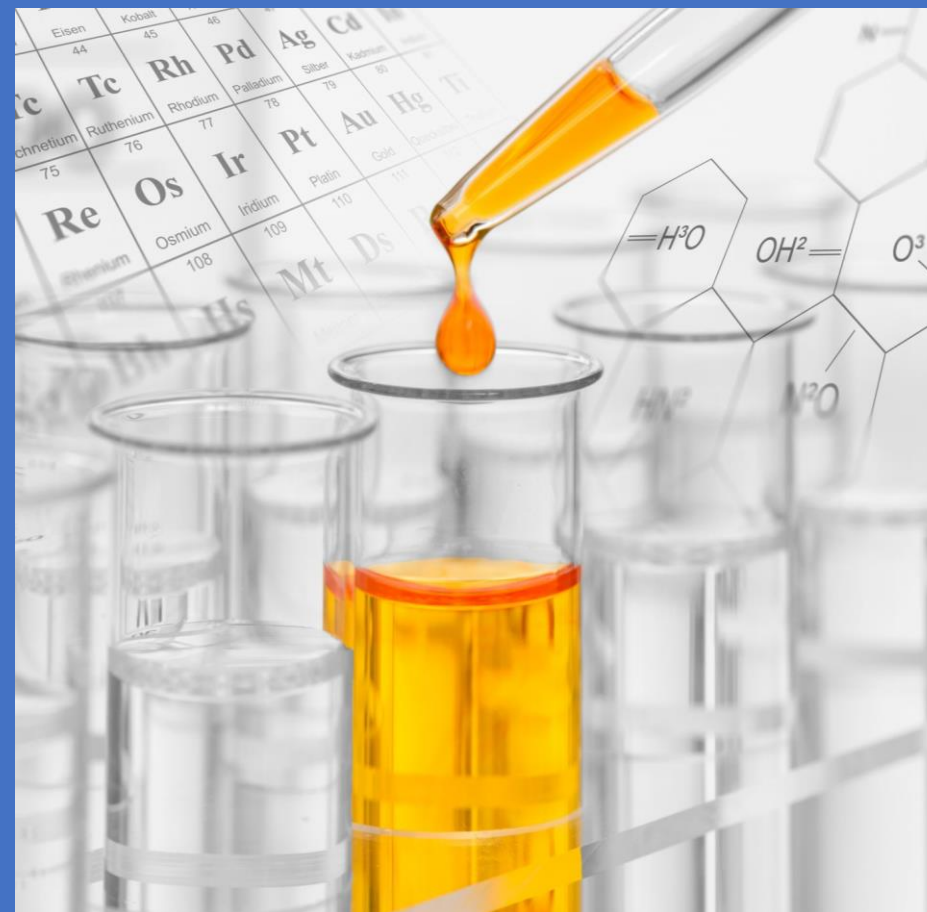
När det gäller definitioner av de centrala begreppen som kopplas till skollagsskrivningen har det skett en viss förändring sedan lagens införande, vilket exempelvis kan utläsas på Skolverkets hemsida (2021). Den "aktiva" delen av begreppet vetenskaplig grund är numera nedtonad och vetenskaplig grund beskrivs till största delen som ett substantiv: kunskap som genererats från vetenskapliga studier. Dock menar Skolverket att de professionella aktivt behöver tolka, förhålla sig till och kritiskt granska hur forskningsresultat ska omsättas i praktiken (Bergmark, Ulrika & Westman Susanne 2022, s. 9).

Vetenskapligt förhållningssätt

Konsumera – producera kunskap?

För att få en fördjupad kunskapssyn?

Vikten av att kunna reflektera?

Förskollärares drivkraft

Drivkraften för kunskap är det spänningsförhållande mellan det kända och det okända som generar intresse, motivation, nyfikenhet; dvs. det som skapar förmåga att ställa frågor” (Lindstrand & Selander, 2009, s. 25)

Hur kan en modell för bedömning utformas som kan verka som stöd för att följa varje barns språkutveckling och som bygger på vetenskaplig grund?

Syfte är att genom praktikutvecklande forskning utveckla en modell där det enskilda barnets utveckling och lärande går att följa.

Arbetet med professionell teoretisering (Ertsas, I.T & Irgens E.J 2017)

En process där lärare reflekterar, formulerar, analyserar, motiverar och utvecklar praktiken med hjälp av teori i olika grad

Pragmatisk och praktikbaserad tradition

Konceptet bygger på en idé om att teori i bruk kan graderas. Ertsas och Irgens bygger sin idé på humanvetenskapsforskaren Erich Wenigers hermeneutisk ansats där varken praktik eller teori tillåts företräde. Betydelsen av teori beskrivs i en pragmatisk och praktikbaserad tradition där författarna menar att kunskap artikulera mindre exakt och mer kontextspecifikt.

Professionell teoretisering

Författarna beskriver något som de kallar för *graderat* teoretiskt koncept

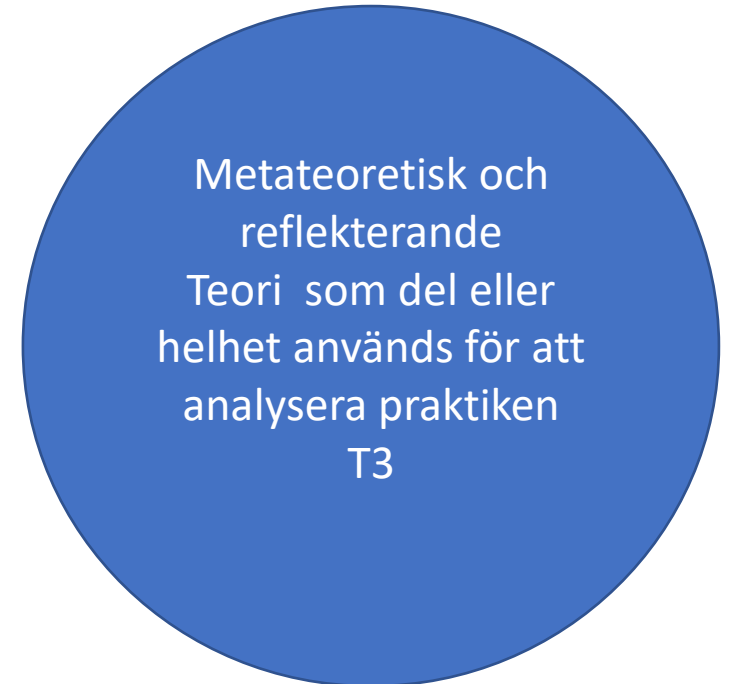
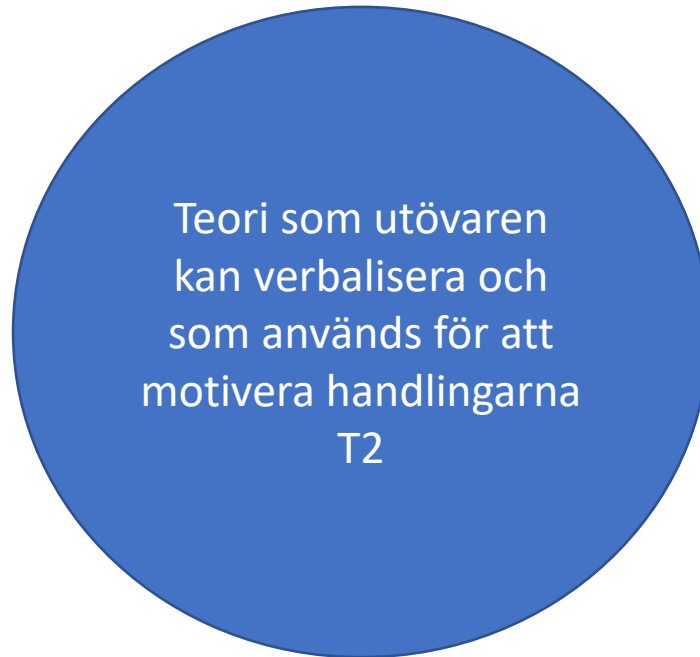
En integrerad syn på teori/praktik

Teori uppfattas som en dimension i det professionella lärandet

Teoretisering beskrivs som process snarare än att skapa en förståelse för teori som ett kontinuum

För att kunna teoretisera behöver den egna praktiken öppna upp för granskning och analys

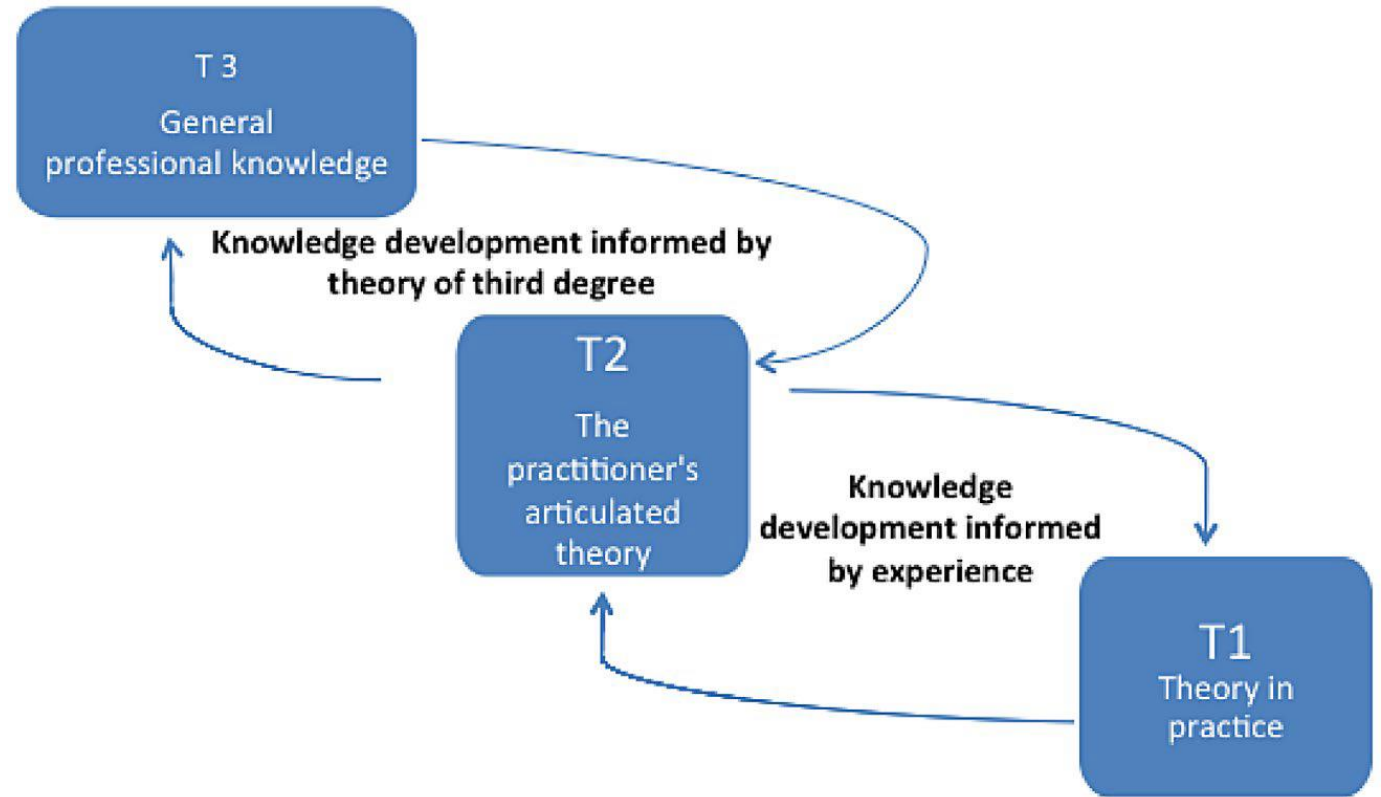
Olika dimensioner av **teoretisering** (ett verb – en process)

”Upplevelsens tyranni ”(kontext)

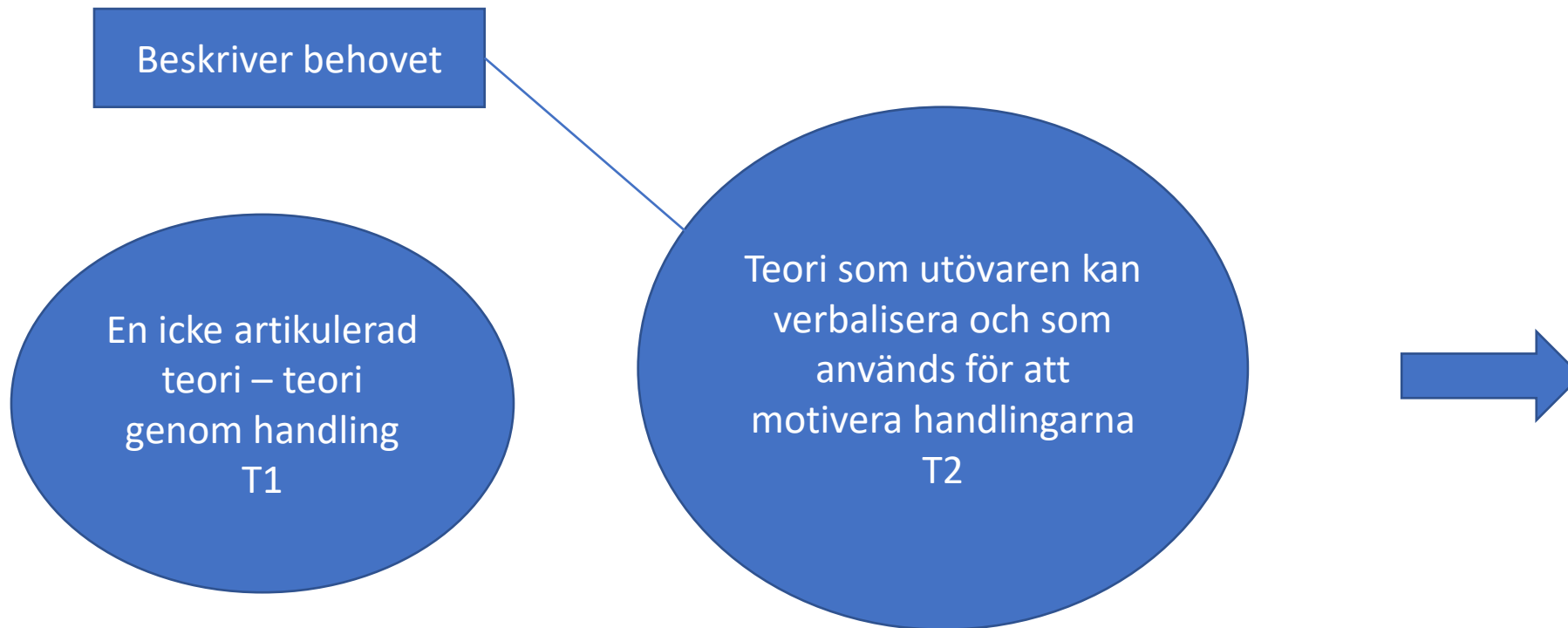
”Teorins tyranni” (generellt)

Figure Professional theorizing (after Ertsas, 2011) | T. I. Ertsas and E. J. Irgens (2017 s. 340)

2. Behovet av att utveckla en konkret modell där det enskilda barnets språkutveckling går att följa (förskollärare formulerade)

- **Utvecklandet av en mall för dokumentation av barns språkutveckling.**

Vetenskapligt förhållningssätt som en process och grader av professionell teoretisering

- Skua utbildad – först fokuserar begrepp
- Läser Eva-Kristina Salameh artikel *Bedömning av flerspråkig språkutveckling hos små barn (u.å)*
- Spelar in memo
- Transkriberar det inledande samtalet – som en form av pilotstudie
- Ser behovet av att sätta sig ini förutsättningar och "intervjuteknik" med barn
- Tillsammans framställer vi en mall utifrån Salameh's tankar
- Använder delar av APT under denna höst för att kollegor ska prova och dela erfarenheter

Öppna upp
för PF

vetenskaplig
metod

• PT – T1,T2,T3

implementering

Professionell teoretisering utifrån olika dimensioner

Utvärderar och meta
reflekterar över både
undervisning och
"resultat"

Motivera handlingar där fokusord
var i fokus, började fundera och
formulera sig utifrån "Bedömning
av *Bedömning av flerspråkig
språkutveckling hos små barn .*
Utformar modell

Skua utbildning skapade
en medvetenhet om
språkets betydelse

Några tankar

- Modellen behöver utvecklas – det finns också *grader av vetenskapliga metoder* i detta arbete och graden av teoretisk professionalism är också i rörelse – tänker att detta är mer cirkulärt eller ritzomatiskt hur graden av ”teoretiseringen” expanderar
- Det är inte ”bara” ett praktiktäta forskningsprojekt utan i allra högsta grad ett praktikutvecklande projekt beroende av förskollärares driv

Referenser

Bergmark, U., & Westman, S. (2022). Att utveckla undervisningen i förskola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet: Förskollärares professionella lärande i ett aktionsforskningsprojekt. *Utbildning Och Lärande / Education And Learning*, 16(1), 7.

Ertsas, T. I., & Irgens, E. J. (2017). Professional theorizing. *Teachers and teaching, theory and practice*, 23(3), 332-351. <https://doi.org/10.1080/13540602.2016.1205013>

Lindstrand, F., & Selander, S. (2009). *Estetiska lärprocesser : upplevelser, praktiker och kunskapsformer* (1. uppl. ed.). Studentlitteratur.